

1 Our Shiur began with the Mishnah;
 החושש בשיניו לא יגמע בהן את החומץ אבל מטבל הוא כדרכו ואם נתרפא
 נתרפא -
 One who has a toothache may not rinse with vinegar,
 because that is an obvious form of רפואה. However he may
 dip food in vinegar in a way that he would normally eat.

1

החושש בשיניו...
 לא יגמע בהן את החומץ
 אבל מטבל הוא כדרכו
 ואם נתרפא נתרפא

2 The Gemara questions, why does the משנה assume that vinegar is
 good for the teeth, since the פסוק in משלי, referring to a lazy
 person, says
 כחומץ לשנים וכעשן לעינים - he is like vinegar to the teeth and
 smoke to the eyes -
 which implies that vinegar is harmful to the teeth.

2

Why does the משנה assume that
 vinegar is good for teeth?
 כחומץ לשנים וכעשן לעינים!
 Implies that vinegar
 is harmful!

3 The Gemara offers two answers:
 הא בקיוהא דפרי - the פסוק is referring to juice of unripe fruit
 which is bad for the teeth.
 הא בחלא - but our משנה is talking about vinegar which is good
 for teeth.
 הא דאיכא מכה - vinegar
 IS good for teeth that have a wound, הא דליכא מכה - it is
 harmful to healthy teeth.

3

The Gemara offers
 two answers

<p>הא דאיכא מכה Wounded teeth Good for teeth ✓</p>	<p>הא בקיוהא דפרי juice of unripe fruit Bad for teeth ✗</p>
<p>הא דליכא מכה Healthy teeth Bad for teeth ✗</p>	<p>הא בחלא Vinegar Good for teeth ✓</p>

והתניא...
 אבל מגמע ופולט Rinsing & Swallowing מותר
 לא יגמע ופולט Rinsing & Spitting אסור

The משנה implies that even if you swallow the vinegar it is a
 אסור.
 והתניא לא יגמע ופולט אבל מגמע ופולט -
 The אסור ברייתא says that only rinsing and spitting it out is
 אסור, but rinsing and swallowing is מותר?

4 The Gemara gives two answers:
 - אמר אביי כי תנן נמי מתניתין מגמע ופולט תנן
 Our משנה also only forbids rinsing and spitting out, but would permit rinsing and swallowing.
 - רבא אמר אפילו תימא מגמע ובולע כאן לפני טיבול כאן לאחר טיבול
 Our משנה forbids swallowing the vinegar after the meal is over when it is clearly being used as medicine, but the ברייתא allows swallowing it before the meal when it looks like a natural part of the meal.

4

The גמרא gives two answers

<p>רבא</p> <p>אפילו תימא מגמע ובולע <i>Our מילך...</i></p> <p>After the meal Clearly, used as medicine</p> <p>אסור ❌</p> <p><i>The מילך...</i></p> <p>Before the meal Looks natural</p> <p>מוותר ✅</p>	<p>אביי</p> <p>מתניתין מגמע ופולט <i>Our מילך...</i></p> <p>Rinsing & Spitting</p> <p>אסור ❌</p> <p><i>But...</i></p> <p>Rinsing & Swallowing</p> <p>מוותר ✅</p>
---	---

5 The Gemara questions how could רבא distinguish between rinsing and swallowing before the meal or after the meal, considering that he generally holds of the concept of הואיל - that once something is permitted in one context we permit it in all contexts?

5

How could רבא distinguish between...

Before the meal	After the meal
--------------------	-------------------

...He generally holds

הואיל

Once permitted in one context,
we permit it in all contexts?

6 As Rava taught;
 - כל חייבי טבילות טובלין כדרך בן בתשעה באב בין ביום הכיפורים
 One may go to the מקוה on באב and תשעה באב for טבילת יום כיפור since it is מותר to go to the Mikvah on שבת, and there is no issue of מתקן - repairing. This does not apply in our times.

6

רבא

כל חייבי טבילות טובלין כדרך
 בין בתשעה באב בין ביום הכיפורים

MIKVAH
טבילת מצוה

יום כיפור	תשעה באב	שבת קודש
--------------	-------------	-------------

No issue of מתקן

7 The Gemara answers that Rava indeed holds **הואיל**, and Rava retracted his answer that distinguishes between before and after the meal. Rashi notes, in conclusion Rava will agree with **אביי** that our **משנה** is talking about **פולט** which is forbidden.

8 The **משנה** taught; - החושש במתניו לא יסוך יין וחומץ אבל סך הוא את השמן - One may not rub wine or vinegar on his loins as a medicine, but may use oil for that purpose.

ורד - There is a מחלוקת whether a regular person may use rose oil, for that purpose. The **תנא קמא** forbids it since regular people would only use rose oil for medicine. Rashi explains; because it's expensive and rare - and it's obviously being used for therapeutic purposes.

- בני מלכים סכין שמן ורד על מכותיהן שכן דרכן לסוך בחול - Princes may use rose oil for רפואה, because they use it regularly.

- כל ישראל בני מלכים רבי שמעון permits it since ALL Jews are considered princes.

9 אמור רבי אבא בר זבדא אמר רב הלכה כרבי שמעון - Rav holds like רבי שמעון ולא מטעמיה - He agrees with the פסק of רבי שמעון but for a totally different reason. holds that even where rose oil is NOT commonly used by regular people for NON-therapeutic purposes, it IS permissible because, כל ישראל בני מלכים.

Rav holds; אי שכיח אין ואי לא שכיח לא - Rav holds it is only permissible in places where it IS commonly used by regular people. Where it's not used by commoners it's indeed forbidden. ובאתרא דרב - where Rav lived it was very common. Only there is it permitted for everybody.

10 As part of this discussion the Gemara teaches that in the דבר שאינו מתכון regarding רב, he holds like רבי יהודה that דבר שאינו מתכון is אסור, and שמואל holds like רבי שמעון that it's מותר. הדרן עלך שמנה שרצים!

We have B"H completed the Fourteenth Perek שרצים, and begin the Fifteenth Perek B'ezras hashem.

11 Perek of ואלו קשרים discusses the מלאכה of tying and untying knots on Shabbos. It begins by teaching that there are 3 types or levels of knots. חייב חטאת and אסור מדאורייתא. Level one being חייב חטאת. Level two being אסור מדרבנן. Level three being מותר לכתחילה.

9 אמור רבי אבא בר זבדא אמר רב...
הלכה כרבי שמעון

 But... For a totally different reason

רב	רבי שמעון
 מותר ONLY where commonly used ובאתרא דרב שכיח משהא דוורדא Where כב lived it was common	 מותר EVEN where NOT commonly used כל ישראל בני מלכים All Jews are considered princes

10 דבר שאינו מתכון...

שמואל	רב
 רבי שמעון מותר	 רבי יהודה אסור

הדרן עלך שמנה שרצים

11 ואלו קשרים
3 Types or Levels of KNOTS

- ◆ Level one אסור מדאורייתא
- ◆ Level two אסור מדרבנן
- ◆ Level three מותר לכתחילה

12 Zugt di Mishnah;
 - ואלו קשרים שחייבין עליהן קשר הגמלין וקשר הספנין
 A person is חייב for tying or untying the permanent knot that ties the ring into the camel's nose or the permanent knot that ties the rings onto the ship - which are generally categorized as a double knot.

13 - יש לך קשרין שאין חייבין עליהן כקשר הגמלין וכקשר הספנין
 Some knots are more temporary in nature and one would not be חייב for tying them.
 The knots that tie a leash to an animal's nose ring and an anchor to a ship's ring are not permanent enough to be חייב חייב but they are permanent enough to be אסור מדרבנן, מדאורייתא.

14 And level three being...
 קושרת אשה מפתח חלוקה וחוטאי סבכה ושל פסקיא
 -ורצועות מנעל וסנדל ונודות יין ושמן וקדירה של בשר
 Various knots in a person's clothing and some common household items are considered to be so temporary that they may even be tied on לכתחילה שבת.

15 רבי מאיר אומר כל קשר שהוא יכול להתירו באחת מידיו אין חייבין עליו - רבי מאיר who is mentioned in the first Mishna holds that any knot you can untie with just one hand, is not subject to the קושר ומותר of מלאכות דאורייתא.

The גמרא is not sure if the reason ר' מאיר is lenient because of the ability to untie it with one hand or the fact that normally only very loose knots can be untied with one hand. The נפקא מנה would be a bow which is tied tightly but can be untied with one hand.

15 רבי מאיר אומר
כל קשר שהוא יכול להתירו...

באחת מידיו אין חייבין עליו

The גמרא is not sure if...

רבי מאיר

ability to untie with one hand ? only loose knots can be untied with one hand

The נפקא מנה
a bow tied tightly but can be untied with one hand